Nº. 2687

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1856.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden *ƒ* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, ENZ. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 28 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Februarij.

Met genoegen zal het berigt vernomen zijn, dat de onderhandelingen te Parijs in hare eerste zitting hebben geleid tot eene wapenschorsing tusschen de troepen te lande. De blokkade ter zee zal inmiddels voortduren. Men moet in deze laatste bepaling niet slechts zien eene inwilliging aan de Engelschen gedaan, omdat de Engelschen daarop zeer hebben aangedrongen. Eene wapenschorsing te land verhindert het verder onnoodig bloed vergieten; maar de schorsing der blokkade ter zee zou verder gaan. Zij zou de gelegenheid openen, om Rusland binnen weinige weken te voorzien van al hetgene daar thans, ook onder het opzigt der krijgsbehoeften, ontbreken mogt. Men kan daarenboven, zonder kwaadspreken, de Engelschen verdenken, dat zij, die de Russen een kwaad hart toedragen, hun zoo veel mogelijk schade willen veroorzaken. Twee jaren lang hebben zij langs Ruslands kusten vernield al wat onder hun bereik kwam; daarbij niets sparende, zelfs niet de schamele armoede der oeverbewoners, die men van het weinige, dat hun deed leven, onbarmhartiglijk, niet zelden onder den bittersten hoon en spot, beroofde. Dezulken moeten er op gesteld zijn, dat aan Rusland, tot dat de vrede definitievelijk zal zijn gesloten, alle mogelijk nadeel worde toegebragt. De blokkade ter zee zal dus worden voortgezet, wel niet alleen, maar toch vooral op aandringen der Engelschen. De wapenschorsing daarentegen tusschen de troepen te land heeft plaats gehad, omdat de Franschen haar gewild hebben. Met der daad, als men over den vrede onderhandelt, en de kansen, dat men elkander de vriendenhand zal reiken, zoo groot zijn, als zij thans blijken te zijn, dan zou het eene onmenschelijkheid zijn, om middelerwijl met bloedvergieten voort te gaan.

Intusschen, het verdient opgemerkt te worden, dat voorleden jaar, tijdens de weener konferentiën, geen wapenstilstand plaats had. Er heeft namelijk sinds eene groote wijziging plaats gehad zoowel bij de Russen als bij de Franschen. Beide mogendheden zijn thans zoo zeer den vrede genegen, als zij het toen weinig waren. Daarom mislukten toen de konferentiën en onderhandelde men al vechtende. Thans daarentegen gaat de degen in de scheede ter ruste, in de hoop, dat hij er blijven zal. Dat vermeerdert de hoop, dat het vrede worden zal. Waarom? Omdat wij er uit opmaken, 't geen ook van elders blijkt, dat Frankrijk en Rusland zich verstaan willen. En als twee mogendheden er zich op toeleggen om tot elkander te komen, dan is daartoe altijd een gemeenschappelijke grond te vinden.

De termijn van den wapenstilstand is kort genomen. Hij zal slechts tot den 31 Maart duren. Dit bevestigt, wat vroeger gezegd is van de onderhandelingen, die men omtrent de gevaarlijke quæstiën, rond en open wilde voeren. De *Morning-Post*, het blad van lord Palmerston, heeft daarenboven verzekerd, dat de onderhandelingen zullen beginnen met het geducht artikel 5. Zulks is door niemand tegengesproken. Welnu, als men daarmee aanvangt, dan is daarin een bewijs te meer, dat men de weener vertooning niet wil herhalen; en dat men thans integendeel regt op het doel afgaat. Met de moeijelijke punten aanstonds in het hart aan te tasten, kan men spoedig tot een rezultaat komen. Zijn toch de groote bezwaren eens opgelost, dan zal het gemakkelijk zijn elkander over de kleine bijzonderheden te verstaan.

Wij hopen nu slechts, dat het woord van den franschen Keizer zal worden bewaarheid, dat men niet van de westersche zijde zal onderhandelen *en procureur*.

De beraadslaging over het voorstel van wet op het onderwijs duurt, in de 1e afdeeling, sinds dagen voort. Zij kan en moet er belangrijk zijn, als men ziet, dat daar, door het toeval van het lot, bij elkander gebragt zijn: de heeren Groen en Thorbecke, die men mag aanzien als de vertegenwoordigers van twee hoofdrigtingen. Voeg daarbij den heer Meeussen, die, wij vertrouwen 't althans, het onderwijs van de katholieke zijde bespreken zal; dan heeft men reeds drieërlei standpunt, waaruit de zaak kan behandeld worden; zonder te spreken van de heeren van Franck en Wintgens, die noch den weg van den heer Groen, noch dien van den heer Thorbecke, veel minder dien der Katholieken bewandelen. Groen heeft tot vleugel-adjudant bij zich den heer Elout; Thorbecke steunt op de heeren van Hoëvell en Zijlker; Meeussen heeft naast zich de heeren Jespers en Bots. Jammer dat de heer van Nispen van Sevenaer in die afdeeling geen zitting heeft. Hij, die van deze quæstie, gelijk van vele anderen, eene gezette studie heeft gemaakt, zou niet weinig bijdragen tot de belangrijkheid der langdurige beraadslagingen en met den heer Meeussen de katholieke zijde van het gewigtig vraagstuk tegenover de aanmatigende eenzijdigheid van den heer Groen, en het te ver gedreven liberalismus van den heer Thorbecke, handhaven.

Intusschen, wij hebben 't reeds verledene week betoogd, de stelling der Katholieken in deze aangelegenheid is moeijelijk, omdat de quæstie niet zuiver staat. Men heeft zich niet eenvoudig bezig te houden met de vraag: hoe behoort het onderwijs te worden ingerigt. Helaas! men heeft de reeds uit haar-zelve voor eene bevredigende oplossing moeijelijke vraag gaan verwikkelen met de ministerieële quæstie. De onderwijs-quæstie wordt gebruikt, als een wapen om het ministerie omver te werpen. En na gedurende verscheidene maanden dag op dag door bedreiging en laster geëischt te hebben, dat er een ministerie komen moet in protestantschen, dat is in een voor de Katholieken vijandigen zin, komt men ons vragen, dat wij ter gelegenheid van het onderwijs een handje zullen helpen om het ministerie te verjagen, dat voor het bekend ministerie in protestantschen zin plaats moet maken.

Vooreerst is het eene dwaasheid om op onze medewerking te rekenen, als de weg moet gebaand worden voor de mannen, die de Katholieken in hunne organen hebben laten uitschelden voor *meineedigen*, *landverraders*, *Oranje-haters*, met het doel om de Katholieken ook als dusdanig te laten behandelen.

De *Nieuwsbode* heeft, bij gebrek van een eerlijk woord, gemeend daarop te moeten antwoorden, dat wij van de gewigtige quæstie van het onderwijs eene quæstie van personen maken. *Wij offeren*, zegt hij, *Rome op voor van Reenen!* Alsof wij, met in de beweging te gaan, eenige kans hadden om de aangelegenheden der school goed geregeld te krijgen!

Als wij in zake van onderwijs een handje helpen om het tegenwoordig ministerie te doen vallen, wie hoopt dan de erfenis te aanvaarden? Natuurlijk de eerzuchtige *côterie* van den *Nieuwsbode*, de *côterie*, die de protestantsche vooroordeelen tegen de Katholieken opzweept, de *côterie*, die ons afschildert als het uitvaagsel der wereld, en die belooft ons als uitvaagsel, dat is, als meineedigen, landverraders en Oranje-haters te behandelen. En het zou diezelfde *côterie* zijn, waarvan wij de regeling onzer godsdienstige belangen in zake van onderwijs zouden moeten afwachten! En wij zouden onnoozel genoeg zijn, om goedhartig te gelooven, dat die *côterie* onze godsdienstige belangen op de school op eene voor ons bevredigende wijze zou willen regelen, zij, die optreden moet om ons te bestrijden, en daarom alleen wordt verlangd!

Als men in het kamp der beweging zich heeft voorgesteld, dat de Katholieken zich door het zoete fluitje van het onderwijs zouden laten vangen in het net der verdrukking, dan heeft men eene valsche berekening gemaakt. De Katholieken zijn noch zoo knap, noch zoo behendig, als men ze wel gelieft af te schilderen op het eene oogenblik; maar ze zijn ook noch zoo onwetend, noch zoo dom als men ze wel op een ander oogenblik wil uitkrijten. Ze hebben gewoon menschen-verstand en gaan regt door zee, omdat zij geene nevenbedoelingen hebben. Wil men de belangen van het onderwijs met der daad en op eene voor alle partijen zooveel mogelijk bevredigende wijze regelen — de Katholieken zullen hunne medewerking niet onthouden. Maar is het te doen, gelijk thans, om aan eenige eerzuchtigen eene portefeuille in handen te spelen, waarvan zij misbruik beloven te maken tegen de Katholieken; dan wordt de gewigtige zaak van het onderwijs verlaagd tot eene quæstie van eerzuchtigen, die het niet te doen is om godsdienst, maar om eer en magt, niet om het regt der gezindheden, maar om de verdrukking der Katholieken door de Protestanten, en die dan nog die verdrukking niet zoo zeer begunstigen uit geloofs overtuiging, dan wel als hefboom, waarmede zij zich in de hoogte op de ministerieële kussens tillen: dan hebben wij niet slechts minachtend de schouderen op te halen; maar tevens op onze hoede te zijn, opdat door zulken snooden toeleg der publicke zaak geene schade worde toegebragt.

De *Nieuwsbode* verlustigt zich in het publiceeren van een abakadabra, bij welks lezing het u groen en geel voor de oogen wordt en waar wel niemand wijs uit zal weten te worden, doch waaromtrent niettemin geen *transeat cum cæteris* mag gezegd worden, wegens een paar praktische wenken, die er in gegeven worden en die in geene geringe mate opmerkzaaamheid verdienen.

De vreemde poespas, waarin die wenken voorkomen en waarop reeds twee malen de waarlijk inschikkelijke lezers van den *Nieuwsbode* vergast worden, heet: *De nederlandsche jeugd en de godsdienst.* Vraag niet uit welke ingrediënten die rare poespas is zamengesteld. Het vreemdsoortigste is er in door een gehaspeld en op zulk eene wonderlijke wijze, dat er niet aan te denken valt het ordelijk te analyzeeren. Daaraan behoeft ons, overigens, ook maar weinig gelegen te zijn. Wat voor ons alleen van belang is, is te vernemen tot welke konkluzie de *Nieuwsbode* komt, ter zake van de inrigting van het openbaar onderwijs, in zooverre daaraan, volgens hem, de godsdienst ten grondslag moet liggen. En daarmede alleen zal het dan ook zijn dat wij ons thans bezighouden.

Waar wij in de eerste plaats de aandacht op vestigen, is het volgende:

»Het zou oneer zijn, thans te zwijgen, en den schijn te doen opgaan (?), dat men in Nederland niet meer weet, wat godsdienst is. En die schijn bestaat, *nu de Regering de godsdienst te onderwijzen aan de kerkgenootschappen* OVERLAAT, en ze van de school verbant."

Devines si tu peux. Of zou de *Nieuwsbode* meenen, dat hij in die regels verstaanbare taal geschreven heeft? Maar dan wordt de zaak nog bedenkelijker. Dan toch wordt er aan de Regering eene grief van gemaakt, dat *zij-zelve* het onderwijs in de godsdienst niet op zich neemt en dat zij dit aan de kerkgenootschappen overlaat. Dan wordt er niet minder gevorderd, dan dat in de gemengde openbare school aan de jeugd, door of namens de Regering, onderwijs in de godsdienst gegeven worde. Onderwijs in de godsdienst door of namens de Regering, die, als zoodanig geene godsdienst belijdt, die, als zoodanig, zich niet met het onderwijs in de godsdienst kan inlaten, zonder te kort te doen aan de leer en aan de heiligste regten van wat men de kerkgenootschappen noemt — begrijpt men wat dit zeggen wil en waar dat heen gaat?

Volkomen begrijpen wij dat, repliceert de *Nieuwsbode*, en niets eenvoudiger dan wat wij verlangen. Ziehier hoe dat kan verwezenlijkt worden:

»Ontmoet gij bezwaar in het *vaststellen* van eene godsdienst als opvoedingselement (?!), die de kinderen van verschillende kerkgenootschappen bevredigt, of de ouders voldoet; vooral ontmoet gij bezwaar in het kiezen van *dogmata* voor die verschillende kinderen; SPLITS *dan*, maar verban niet het beste, het hoogste goed: verban niet den *eenigen grondslag* van elk onderwijs van kinderen.

»Wij zijn verre van de meening, dat de Regering die leerstellingen zou moeten *maken*; dat mag de Regering niet doen; zij moet de bestaande eerbiedigen. Zij vrage ze aan de verschillende kerkgenootschappen; zij vrage de *hoofd*-dogmata, en *bepale*, in overleg, *welke* daarvan in de scholen zullen gebragt worden; zooals zij *bepaalt*, wat er zal gelezen, tot hoeverre er zal gecijferd worden, wat er van de historie op de school zal gebragt worden.

»De Regering zegge niet, dat zij tot de eindvaststelling der op de school te brengen *dogmata* geen regt heeft; *zij heeft er den pligt en dus het regt toe*, naar de eischen van art. 194 der Grondwet: »het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering.""

Tot zoo verre de *Nieuwsbode*. [illegible]

voorstellen, kan men zijne oogen naauwelijks gelooven. Hoe kan 't in iemand opkomen! En zoo iets, waarbij de autonomie, waarbij de zelfstandigheid en de onafhankelijkheid der zoogenaamde kerkgenootschappen totaal weggecijferd worden en de onverdragelijkste cæsaro papie ten troon wordt verheven, wordt besproken in de flaauwe, doffe, ziellooze bewoordingen, welke wij hebben aangehaald. 't Is om er van te verstommen!

Daarmede zal dus de moeijelijkheid opgelost zijn, dat de Regering eene vergadering belegge van de hoofden der zoogenaamde kerkgenootschappen, om hen te raadplegen. Zij vraagt hen, welke »de *hoofd-dogmata*" zijn, waaraan zij vooral hechten. Het medegedeelde splitst ze, schift ze, harmonizeert ze en, na dien arbeid ten einde gebragt te hebben, *bepaalt zij*, zij, *de Regering*, welke *de godsdienst* zal zijn, die ten grondslag zal liggen aan het onderwijs in de gemengde openbare school. Zóó zal zij zich van haren *»pligt"* gekweten hebben. Hoe is grooter euzin en vreeselijker gruwel denkbaar? En absurditeiten als die van den *Nieuwsbode*, die eigenlijk als heiligschennis gequalificeerd behoorden te worden, wie verafschuwt ze niet?

Wij weerleggen die absurditeiten niet. Wie, die niet gevoelt wat ze waard zijn? Eene enkele aanmerking, naar aanleiding van het voorstel van den *Nieuwsbode*, houden wij echter niet terug.

Vooreerst merken wij, vragend, aan, hoe het mogelijk is, dat de heer Groen en de orthodoxen gemeene zaak met de mannen van den *Nieuwsbode* gemaakt hebben? Zij, die weten welke de gevolgen voor hun kerkgenootschap van de koninklijke besluiten van 1816 geweest zijn — besluiten, welker strekking intusschen niet te vergelijken is met wat de *Nieuwsbode* thans verlangt. Zij, die altijd getreden hebben voor de eigene regten van hun kerkgenootschap. Zij, die het erkend wilden hebben als eene onafhankelijke publiekregtelijke instelling. En thans zouden zij er in berusten, dat door de Regering eene nieuwe godsdienst uit »de *hoofd-dogmata*" der verschillende godsdiensten zamengeflanst werd? Onmogelijk. De *Nieuwsbode* moet hen misleid en hun wat hij eigenlijk bedoelde, verzwegen hebben. Maar dan moeten nu ook de heer Groen en de orthodoxen, willen zij niet al hunne antecedenten verzaken, met de mannen van den *Nieuwsbode* breken en luide tegen hunne schrikwekkende verderingen protesteeren.

Ten andere merken wij aan, wat er van eene Regering in den zin van de mannen van den *Nieuwsbode* kan verwacht worden. Die mannen — thans ontwikkelen zij de beginselen, welke zij, Regering geworden, in toepassing zullen brengen. Wie huivert niet bij de gedachte, dat zij van het plan zwanger gaan om geene godsdienst onaangerand te laten, maar dat zij elke godsdienst in 't hart willen treffen, door eene amalgameering van allerlei leerstellingen tot stand te brengen! Daar blijke intusschen ten duidelijkste uit, welke waarde die lieden aan de godsdienst hechten, en in welke mate zij er eenen goddelijken oorsprong aan toekennen — zij, die niet aarzelen, zouden zich op te werpen tot de ontwerpers van een nieuw stelsel van godsdienst.

Onze derde aanmerking, en die ligt voor de hand, is dat de vervulling van de wenschen van den *Nieuwsbode*, onder meerdere, twee onvermijdelijke gevolgen zou hebben. Het Protestantismus zoude er bij vernietigd worden, de Katholieken zouden daarbij eene zware vervolging te ondergaan hebben. Die vervolging — de Katholieken weten, welke vruchten zij zou dragen. Weet de *Nieuwsbode* ook, welk, bij slot van rekening, het eindrezultaat zou zijn van de verwezenlijking van zijn niet minder afschuwelijk dan ongerijmd voorstel?

»Wij hebben, nu bijna twee jaren geleden, eenige plaatsen medegedeeld uit het herderlijk schrijven van Mgr. den Bisschop van Amiens, ter gelegenheid van den toen dreigenden, maar nog niet losgebarsten oorlog. Velen onzer lezers zullen zich herinneren, uit welk verheven gezigtspunt in dat schrijven het noodzakelijke, ja, het heilzame van een oorlog met het opperhoofd van het schisma betoogd werd. In niet minder edele en merkwaardige taal bespreekt dezelfde prelaat thans, bij het openen der vredes-konferentiën, de waarschijnlijkheid van het tot stand komen van den vrede, daar het hooger doel van den oorlog geacht mag worden bereikt te zijn. Wij meenen onzen lezers genoegen te doen met hun het laatste gedeelte van het jongste schrijven van Mgr. van Amiens mede te deelen.

Het luidt aldus:

»Wij hebben u aangetoond, zeer waarde broeders, welke plaats de oorlog in de oogmerken der Voorzienigheid, de wereld betreffende, bekleedt, en zullen in weinige woorden besluiten.

»Wij komen op de stellingen terug, die wij reeds opgenoemd hebben; zij zullen niets bevatten dat gij niet bereid zult zijn toe te geven.

»Wij zeiden dan: Oorlog en vrede zijn in Gods hand; derhalve is er kans op vrede, want God bemint den vrede voor alles, en laat den oorlog slechts toe wanneer zijn voorzienigheid of regtvaardigheid dien noodig keuren; wanneer het geweld de hinderpalen moet verbrijzelen, die de gebieders der wereld tegen Zijn opperste wil oprigten, wanneer door de bijzondere gaaf der Voorzienigheid de banden moeten losgerukt worden, waarmede de boosheid der menschen Gods barmhartigheid omstrikt.

»Toen nu, in de eerste plaats, de oorlog, die nog de grootste natiën der wereld vijandig tegen elkander over doet staan, twee jaren geleden uitbrak, beproefden wij — gij hebt het misschien nog niet vergeten — u de hand der Voorzienigheid aan te toonen in de worsteling, waarbij de toekomst der beschaving en der christelijke wereld zoo zigtbaar betrokken waren. Op dit oogenblik zijn, na de bewonderenswaardige wapenfeiten in de Krim, de Kerk en de wereld voor goed bevrijd van een der grootste gevaren, die haar sedert lang bedreigd hadden; de magt die uit het Oosten Europa trachtte te overheeren is teruggedrongen, en alles verkondigt dat zij zich vrijwillig achter haar grenzen zal terugtrekken, zooals de zee, na te vergeefs getracht te hebben de oevers te overschrijden, waarin God haar besloten heeft, terugdeinst, en in haar bedding wederkeert. Het goddelijk doel van den oorlog is bereikt. Daar nu de Voorzienigheid, als het ons vergund is ons zoo uit te drukken, geen belang meer heeft bij het vraagstuk, welks oplossing met brandenden angst werd te gemoet gezien, gelooven wij ook dat die oplossing door Gods barmhartigheid komen zal.

»De oostersche oorlog, in de tweede plaats, is onder al het grootte dat onder onze oogen voorgevallen is, een gebeurtenis, die ons op het duidelijkst een bewonderenswaardige orde in de plannen aantoont, die God verwezelijken zal. God werpt de eeuwenheugende slagboomen omver, die tusschen de oude natiën en de Kerk zijn opgerigt. Hij baant de wegen waar langs het Evangelie en de beschaving tot de uiteinden der wereld zullen gaan, en bereidt den arbeid voor, dien de H. Schriften voorspellen.

»De groote gevolgen die, zooals wij het gelooven, de oorlog in het Oosten met zich zal voeren, verklaren het lijden en de offers, die hij ons gekost heeft. Wij hebben het gezien, het zoenoffer is de strikte voorwaarde door God tot verkrijging van alle uitkomsten voorgeschreven, die Zijne barmhartigheid bewijzen. Wij weten echter niet alles wat de oneindige Regtvaardigheid eischt, en het schuldboek, waarin zij dagelijks de misdrijven der menschen en der volkeren aanteekent, is voor onze oogen gesloten. Maar als wij het schouwspel betrachten, dat onze legers in het Oosten aan hemel en aarde hebben gegeven, is het ons onmogelijk niet te hopen, dat de maat der vergelding door God's regtvaardigheid gesteld, gevuld zij. De natie van Clovis, van Karel den Groote, van den Heiligen Lodewijk, bestemd om jaar op jaar de geschiedenis van God met de punt van haar degen te schrijven, heeft meer dan eenig ander volk getoond hoe veel grootsch en verhevens de oorlogsmoed kan voortbrengen als de adem der godsdienst dien bezielt. Toch weet ik niet of de oorlog in de Krim, niet op zich-zelven zal staan te midden van den franschen krijgsroem. Nimmer heeft, sedert den strijd der pas geboren Kerk tegen het romeinsche rijk, of misschien sedert de kruistogten, de mensch de schatting van lijden en dood met zooveel liefde en met meer geloof aangeboden. Het offer is aangenomen en, twijfelt er niet aan, het heeft de goddelijke geregtigheid verzoend. Die soldaten, die gisteren voor ons op het slagveld baden en stierven, hebben de overwinning behaald, en bidden nu voor ons in den Hemel. Wij danken hun den roem, wij zullen hun ook den vrede danken.

»Dus, voor zoo verre het ons gegeven is de geheimen der Voorzienigheid te ontdekken, dus is het oogenblik gekomen dat noch de Voorzienigheid noch de Geregtigheid den oorlog eischen, en God zal ons dus vrede geven.

»Hij zal dien echter niet geven, zeer waarde broeders, Hij kan dien echter niet geven dan op ééne voorwaarde, en die is dat gij er ijverig aan medewerkt. De vrede, wij hebben het reeds gezegd, hangt alleen van God en daarom juist ook veel van ons-zelven af; want de goddelijke orde van zaken, zooals aan ons in het geheim der Verlossing is blootgelegd, eischt, gelijk wij erkend hebben, dat de mensch zijn werkzaam aandeel neemt in alles wat God voor hem doet. Al de geestelijke en wereldsche genade wordt, op zich-zelven beschouwd, geheel overvloedig geschonken; zij heeft haar beginsel buiten ons, maar komt dan alleen tot ons als wij ons beijveren om deel te hebben aan de verdiensten, waaruit zij haar oorsprong neemt. In één woord, in alle werken, die het eeuwig of zelfs slechts het tijdelijk geluk der menschen en volkeren ten doel hebben, is de handeling van den mensch in verband met de handeling van God. Dit vloeit voort uit de dubbele wet van wederkeerigheid, waarop de geheele Verlossing berust.

»Overweegt derhalve ernstig, zeer waarde broeders, hetgeen ontbreken kan, en wat u te doen overblijft om den vrede der wereld, dien Gods barmhartigheid bewerkstelligen wil, te voleinden, en dien gelooven wij, noch van den kant van zijn Voorzienigheid, noch van den kant van zijn Geregtigheid eenigen hinderpaal meer ontmoeten zal, zoodat daar niets meer aan ontbreekt dan de medewerking van uw wil. Wij zijn tot een plegtig beslissend tijdstip genaderd: haast u. Hebt gij geen overeenstemming van tijd opgemerkt, waarin het ons onmogelijk geweest is niet een waarschuwing des Hemels te zien? De onderhandelingen, waarvan óf de verzoening der volkeren, óf een nog uitgebreider verbond het gevolg zal zijn, worden geopend in denzelfden tijd dat de kerk het symbool der oneindige regtvaardigheid en barmhartigheid: het kruis aan de wereld vertoont.

»Hoort gij Gods stem niet, die u toeroept, dat zoo gij de vreden wilt, gij met gewilligen stap den weg moet betreden, dien het kruis u heeft aangewezen? God heeft den vrede aan het einde van de heilige baan der gebeden, der versterving en der goede werken, geplaatst, die de Kerk heeft voorgeschreven. Twijfelt er niet aan, zeer waarde broeders, den vrede die in Gods handen is, heeft God in onze handen gegeven. Wilt gij den vrede? Vraagt hem van den Hemel, laat hem afdalen uit het hart van den God-mensch, uit het hart van de onbevlekte Maagd door onafgebroken gebeden. Wilt gij den vrede? Verdient hem of althans maakt hem door uw boetvaardigheid mogelijk. Wilt gij den vrede? Koopt hem door uw aalmoezen. Indien gij, om de schatting te voldoen, die de goddelijke regtvaardigheid van u eischt, alvorens de ontferming op de wereld te doen nederdalen, een voorbeeld behoeft dat u aanmoedigt, beschouwt dan onze heldhaftige soldaten; want wat gij te doen hebt is niets in vergelijking van wat zij gedaan hebben. Wat zijn de verstervingen en de vaste, die men u oplegt tegenover het lijden, de gevaren en den arbeid, waaraan zij zich met zooveel ijver onderworpen hebben? Dat goud dat men van u vraagt om in den schoot der ellende, die ons overal omringt, te storten, wat is dat bij het bloed dat zij vergoten hebben? Toch zijt gij van hetzelfde geslacht als die helden. Toont dat gij van harte gaarne bewijzen wilt, dat gij hun niet te zeer onwaardig zijt. Beproeft de meer gemakkelijke oefeningen van de boete te volbrengen zooals zij de zware taak des oorlogs volbragt hebben, en ik vrees niet u aan te kondigen in den naam van God, dat het zal blijken dat de plooijen van het floers, waarmede de Kerk binnen kort het kruis omhangen zal, den vrede verborgen houden, en dat, wanneer na lijden en dood, Jesus Christus uit het graf verrijzen zal met het stralende kruis in de hand, hij even als voor achttien honderd jaren tot de wereld zal zeggen: *Pax vobis!* de vrede zij met u!"

De heer Lightenvelt, nederlandsche gezant te Parijs, heeft de eer gehad aan den Keizer voor te stellen den nederlandschen stuurman Willem van Essen, die met gevaar zijns levens de fransche *Harmonie* met de bemanning er van gered heeft, door dit vaartuig na eene reis van vijftig dagen behouden te Marseille binnen te brengen.

De Keizer heeft, na zich het gedrag van van Essen te hebben laten verhalen, dezen het ridderkruis van het legioen van eer ter hand gesteld.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van jhr. M. Salvador en S. Fongers, requiranten in kassatie tegen een arrest van het hof in Noord-Holland. De raad heeft al de aangevoerde middelen onaannemelijk en ongegrond geoordeeld, en mitsdien het ingestelde beroep verworpen.

De ziekte onder het rundvee vertoont zich nog altijd in de omstreken van Velsen op eene onrustbarende wijze, en bedreigt menigen landbouwer met volslagen ondergang.

Het berigt wegens het vertrek van den nieuw benoemden landvoogd van Nederl. Indië, uit de *Indier* overgenomen en voorkomende in ons nommer van Maandag, zien wij ons in staat gesteld aldus op te helderen: De heer Pahud verlaat wel den eersten Maart, vergezeld van zijn partikulieren sekretaris, den heer Diepenheim, de rezidentie, om na eene reis door Duitschland over Weenen en Triëst de overland-route te volgen; maar daaruit volgt niet, dat het voorname reisgezelschap voornemens is, reeds met de eerstvolgende post de reis direkt naar Indië voort te zetten. Integendeel kunnen wij stellig berigten, dat daartoe de overland-post, die in de eerste helft van April vertrekt, zal gebezigd worden. (*N. R. Ct.*)

De heer Conrad, prezident van de internationale kommissie voor de doorgraving van de landengte van Suez is te 's Hage teruggekeerd. Hoewel de plaats der bijeenkomst van de kommissie nog niet bepaald is, schijnt het dat zij met haar werk reeds zoo ver gevorderd is, dat die bijeenkomst spoedig plaats zal hebben.

Men merkt op, dat in het jaar 1854, toen nog geen spoorweg tusschen Antwerpen en Lier bestond, dus in dan onderwetschen tijd van het postkarretje, men zijne belgische en engelsche couranten en brieven des ochtends ten 9 ure ontving. Thans, in het jaar 1856, heeft men het alhier, met de hulp van den spoorweg zoo ver gebragt, dat men op de belgische en engelsche brieven geregeld tot half één, soms wel tot een uur wachten moet. Maar dit is nog niet alles. Sedert jaren was men gewoon, de duitsche brieven alhier ten 12 ure aan de kantoren te ontvangen. Met de opening van den spoorweg tot Emm

rik hoopte men zich te zullen verbeteren. Thans is de spoorweg tot Emmerik geopend en wel met het verbazend gunstig gevolg, dat men de duitsche brieven ten half vier ure op de beurs krijgt.

Wij lezen in het *Handelsblad*:

»Bij den boekhandelaar P. N. van Kampen, alhier, is verschenen eene hoogst belangrijke brochure van Mr. J. W. Tydeman, getiteld: *Het regtsmiddel van cassatie, in verband met de regterlijke organisatie en burgerlijke regtsvordering.* Zij is haar ontstaan verschuldigd aan de vriendschappelijke bijeenkomsten van de leden der amsterdamsche balie ten huize van den deken Mr. S. P. Lipman, waarop het regtsmiddel van cassatie, in verband met de, voor eenigen tijd, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal aangeboden wets-ontwerpen, betrekkelijk de regterlijke organisatie en de burgerlijke regtsvordering, is ter sprake gebragt, en de heeren Mrs. S. P. Lipman, M. J. de Lange, J. W. Tydeman, J. A. Molster en L. v. S. Mulder zijn uitgenoodigd het onderwerp meer bepaald te onderzoeken en deswege op eene volgende bijeenkomst rapport uit te brengen. De heer Tydeman heeft dit rapport opgesteld, en op verzoek zijner vrienden uitgegeven. Het boekje behandelt in vijf hoofdstukken: I°. *Het regtsmiddel van cassatie in zijnen oorsprong en in zijne geschiedenis, bijzonder met betrekking tot ons vaderland;* II°. *Beknopt critisch overzigt van de voorstellen der Regering voor zoo verre die met de afschaffing of besnoeijing van het regtsmiddel van cassatie meer bijzonder in verband staan;* III°. *De gronden voor en tegen de voorgestelde afschaffing van het regtsmiddel van cassatie in majeure burgerlijke zaken;* IV°. *De gebreken, die thans de regeling en toepassing van dit regtsmiddel voor burgerlijke zaken, ontegenzeggelijk aankleven en de middelen om daarin te voorzien;* en V°. *Eenige bijzondere punten van regterlijke organisatie en burgerlijke regtvordering met het middel van cassatie in verband staande.*"

Z. M. heeft benoemd: tot kommissarissen van 's rijks wege bij het rijks-entr. te Amsterdam J. Spengler, F. van Taak Trakanen en W. J. E. Smissaert; tot lid van de dir. der maatschappij van landeigenaars en vastbeklemde meijers in de prov. Groningen jhr. mr. M. Backer, in plaats van wijlen mr. H. A. Spandaw; bij de arr. regtb. te Hoorn tot regter mr. J. H. Gilquin, en tot subst.-offic. mr. D. F. van Leeuwen.

De minister van Finantiën in ervaren gekomen zijnde, dat op nieuw pogingen worden aangewend tot het bevorderen van deelneming hier te lande in eene buitenlandsche loterij, onder den vorm van aandeel in de groothertogelijk-badensche Staats-spoorweg-leening, waarschuwt bij deze de ingezetenen, om zich te onthouden van alle agentschappen voor buitenlandsche loterijen, van welken aard ook, aangezien het kollekteren of doen kollekteren, direktelijk of indirektelijk, onder welke benaming ook, voor loterijen buiten 's lands aangelegd, zelfs het doen uitgeven of verspreiden van eenige berigten, plans of advertentien van zoodanige vreemde loterijen, bij de wet van den 22sten Julij 1814, op de daarbij bedreigde geldboete of gevangenisstraf, is verboden: wordende voorts, ten bewijze dat de oprigters of bevorderaars van dergelijke ondernemingen voor de bedriegelijkste kunstgrepen niet terugdeinzen, verwezen naar de mededeeling voorkomende in de *Staats courant* van 14 Junij 1851, n°. 139.

De minister van Buitenlandsche Zaken brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, — naar aanleiding eener dezerzijdsche gelijksoortige verklaring, — door de regering van de Vrije en Hanzestad Bremen, onder dagteekening van 16 Januarij jl. is verklaard, dat aan de schippers en bevelvoerders van nederlandsche koopvaardijschepen binnen de havens der republiek van Bremen de hulp der plaatselijke overheid zal worden verleend, ten einde diegenen der manschappen, welke weigerde aan boord te komen, hetzelve zonder verlof verlaten, of weigerachtig zijn de dienst, waarvoor zij zijn aangenomen ten einde toe te volvoeren weder aan boord te brengen.

's GRAVENHAGE, 26 Febr. Morgen middag ten drie ure zal er eene zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden gehouden. Morgen zullen vier van de afdeelingen der Tweede Kamer een aanvang maken met het onderzoek van de ontwerpen van wet betrekkelijk de regterlijke organizatie.

Gisteren zijn door de afdeelingen der Tweede Kamer tot rapporteurs benoemd: 1°. voor de ontwerpen van wet nopens de zeevisscherijen en den in- en uitvoer van visch de heeren: Hoffman, Slicher van Domburg, Taets van Amerongen en Sloet tot Oldhuis; en 2°. voor het ontwerp tot goedkeuring van eenige artikelen van het traktaat van handel en scheepvaart met Oostenrijk, de heeren: van Bosse, van Goltstein, Nolthenius en van Zuylen van Nyevelt.

De eerste afdeeling heeft in de laatste dagen zich nog bezig gehouden met het onderzoek der voordragt wegens het onderwijs.

Deze afdeeling, die zich het langst met het onderzoek van het ontwerp nopens het onderwijs bezig houdt en die ook heden daartoe vergaderd is, is zamengesteld uit de heeren, Westerhoff, Zylker, Wijbinga, ter Bruggen Hugenholtz, van Hoëvell, Kien, van Franck, Wintgens, Groen van Prinsterer, Elout van Soeterwoude, Jespers, Bots, Thorbecke en Meeussen.

KAMPEN, 25 Febr. Heden werd de boter alhier voor den ongehoord hoogen prijs van *f* 27 per ¼ ton verkocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Febr. De korrespondent van de *Indépendance* zegt een brief van den aartsbisschop van Avignon aan een der leden van het wetgevend ligchaam gelezen te hebben, waarin die prelaat, die uit Rome is teruggekeerd, berigt dat de H. Vader hem zijn voornemen heeft medegedeeld om Frankrijk te bezoeken, wanneer de keizerlijke spruit een zoon zal zijn. Pius IX zou twee dagen te Avignon, de oude pausselijke residentie, doorbrengen, en vervolgens te Parijs het keizerlijk kind komen doopen.

— Men verhaalt dat de Keizer op de audientie van graaf Orloff nu twee dagen geleden, tot dezen gezegd heeft: »Wij zijn het met Engeland ten opzigte van alle questien eens; wij zullen te zamen oorlog voeren of vrede sluiten. Ik hoop dat het laatste het geval zal wezen. Voor dit oogenblik, mijnheer de graaf, zal ik er slechts één woord bijvoegen: wantrouw de geruchten die in de salons van Parijs in omloop zijn."

— De verschillende Italiaansche legatiën alhier, hebben dépêches ontvangen, waaruit blijkt dat in Lombardijën en in den romeinschen Staat een revolutionnaire beweging opgemerkt wordt. De partij van Mazzini schijnt er op te rekenen dat het engelsch italiaansche legioen haar in hare revolutionnaire pogingen zal ondersteunen. Daar de regeringen er van verwittigd zijn, zal deze poging wel mislukken. Ons gouvernement heeft altijd de armee van Lyon gereed, om in Italië binnen te rukken, op de eerste beweging die daar mogt uitbarsten.

— De gevolmagtigden hebben gisteren aan het hof den avond doorgebragt. De Keizer sprak langen tijd met lord Clarendon, en de russische en turksche gezanten hebben zich geruimen tijd vriendschappelijk met elkander onderhanden. Op het einde van de soirée voerde een goed bezet orkest eene schoone *Harmonie* uit, die niet de eenige was, zoo men hoopt waardoor de gevolmagtigden vereenigd waren.

— Van den *Moniteur de la Flotte* wordt een brief uit Konstantinopel, van 7 Febr. het volgende geschreven: »De geallieërde troepen in de Krim hebben het goed en brengen den winter die gelukkig zeer zacht, maar ook zeer nat is, welgemoed door. Doch de russische troepen in de Krim zijn in zeer slechten toestand. Volgens al hetgeen men sedert eenpaar weken verneemt hebben zij geene toevoer over Perekop en Tschongar ontvangen; de steppen zijn niet langer begaanbaar behalve voor kameelen die weinig aanbrengen. De russische magazijnen zijn bijkans ledig, en de uitdeeling van rations aan de troepen kan niet langer regelmatig geschieden. De soldaten lijden honger, de paarden worden met drooge bladen en boom takjes gevoed. De wegen zijn zoo slecht dat de paarden en de ossen in het slijk blijven steken en in menigte aankomen. De russische soldaten, die doorgaans zoo lijdzaam en gelaten zijn, beginnen misnoegd te worden en sommigen deserteeren, omdat zij de ellende niet langer verduren kunnen.

»Onlangs zijn, naar men zegt, grieksche vrijwilligers door den generaal Luders geketend en onder geleide van gendarmes weggezonden, dewijl zij om brood en om de sedert drie maanden verschuldigde soldij gevraagd hadden. In de laatste drie maanden hebben de russische troepen geen stuiver ontvangen. De gratifikatie, die hun door Keizer Alexander na de wapenschouwingen in de Krim toegezegd werd, is nog niet uitbetaald. De vervoermiddelen van noordelijk Rusland zijn voor een groot deel verbruikt en vernield; Rusland heeft voor langen tijd de welvaart verloren, en het is veel ergerlijk krank dan wij denken.

»De vrede zal dan ook door de Russen met even veel genoegen begroet worden als in Frankrijk. Trouwens, zij hebben goed gevochten, en rust verdiend."

— Alexander Dumas is voornemens een reis te ondernemen naar Egypte, Syrië en Turkije. Hij denkt den Nijl op te varen, Jeruzalem te bezoeken en over Smyrna naar Konstantinopelen en van daar naar Sebastopol te vertrekken. Reeds nu moeten hem groote sommen voor zijn reisverhaal geboden zijn, waarvan, volgens het zeggen van spotters, reeds een paar deelen geschreven zijn.

— Verleden week ontmoette een jonge kantwerkster in een bosch niet ver van St. Gemer (Oise) een man van een woest uiterlijk, die haar het geld afvroeg dat zij eenige uren te voren voor afgeleverd werk ontvangen had. Het arme meisje mogt ontkennen zoo veel zij wilde, zij moest de zuur verdiende twintig franken afgeven. De dief verwijderde zich daarop en nog verschrikt en bedroefd door dit onverwachte avontuur, kwam zij eenige schreden verder weder een anderen man tegen, die haar op zijne beurt wilde afzetten. Weenend betuigde zij geen centieme meer bij zich te hebben daar men haar eenige oogenblikken te voren alles afgenomen had. »Zoudt gij den man herkennen, die u bestolen heeft?" vroeg de roover. Zij had de onvoorzigtigheid van bevestigend te antwoorden, waarop de tweede dief haar met kracht op den grond wierp en opdat zij geene verklaring voor de regtbank zou kunnen afleggen, haar de tong uitsneed. Het ongelukkige meisje is drie uren daarna bezweken.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Feb. De *United Service Gazette* vermeldt als gerucht dat de lords Combermere, Strafford Seaton en Cathcart tot leden der kommissie van onderzoek benoemd zijn, die het rapport over het voeren van den oorlog beoordeelen moet, en voegt er den wensch bij dat officieren van beproefde ondervinding als de generaals Bratherton, Lovell, Maclean enz. aan genoemde veteranen mogen toegevoegd worden.

De *Times* die dit berigt overneemt voegt er de volgende aanmerking bij: »zonder twijfel kan men dit niet als ernstig beschouwen. De lords Strafford en Seaton zijn ouder dan 80 jaar; het jongste lid der kommissie (lord Cathcart) is 73 jaar, en de *dienstjaren* van alle vier bij elkander geteld geven een totaal van 249; dus gemiddeld 62¼ jaar voor elk.

»Zou het niet beter zijn deze veteranen in vrede hun langen loopbaan te laten eindigen in plaats van hen een gewigtig onderzoek op te dragen."

— Te Chelmsford stond eergisteren iemand te regt, die van verscheiden moorden beschuldigd was. De aandrang der nieuwsgierigen was zoo sterk, dat een der trappen, welke naar de geregtszaal leidde, instortte, waarbij een persoon het leven verloor en verscheiden anderen gekwetst werden.

— Eene jonge dame van Bristol heeft te Parijs haar examen als doktor in de medicijnen gehouden, en zich thans in hare geboortestad gevestigd als praktizeerend geneeskundige, onder den naam van doktor Elisabeth Blackwall.

— Met de *Arabia* zijn tijdingen ontvangen uit New-York, loopende tot 12 dezer. Deze boot heeft op haren togt vele hinderpalen ontmoet door talrijke ijsbergen die van de Poolzee waren afgekomen. Aan dezelfde oorzaak wordt het oponthoud toegeschreven van de *Pacific*, die bij het vertrek der *Arabia* van New-York, aldaar nog niet was aangekomen, ofschoon zij reeds 20 dagen reis had. De heer Collins, eigenaar van de trans-atlantische linie, wien deze boot toebehoort, had eene andere stoomboot, welke hij voorzien had van levensmiddelen en kleedingstukken, haar te gemoet gezonden, terwijl de ondersekretaris van Staat bij de marine soortgelijke order had gegeven aan den bevelhebber van de stoomboot *Arctic* van de noord-amerikaansche marine.

— In den senaat zijn door verschillende redenaars redevoeringen gehouden over het geschil tusschen Amerika en Engeland, ten aanzien van Centraal-Amerika. Volgens den *Courrier des États Unis* en den *Enquirer* vond deze parlementaire strijd geen deelneming bij het publiek, dat zich niets ongerust maakt over de oorlogzuchtige demonstratiën der diplomatie en der verschillende leden van den senaat, zoo als Seward, Foot, Cass en Clayton. Laatstgemelde, die wegens ongesteldheid verhinderd was, aan de debatten deel te nemen, heeft eene verdediging der questie verzocht, welk verzoek hem toegestaan is. De heer Cass heeft in zijne rede gevraagd, of het niet raadzaam was de zeemagt der Unie te versterken, en op zijn voorstel zal de onder-sekretaris van Staat voor oorlog opheldering moeten geven betreffende de verdedigingsmiddelen die New-York en de werven van Brooklyn beschermen.

De president Pierce heeft eene nieuwe boodschap in het licht gezonden betreffende de onlusten in Kansas. Daarin worden alle welgezinde burgers uitgenoodigd, om de van kracht zijnde wetten te verdedigen, terwijl hij aan de bewoners van naburige of verwijderde Staten verbiedt, zonder vergunning tusschen beide te komen in de lokale aangelegenheden van dat grondgebied.

— De Ieren in Cincinnatie hebben de vrijspraak der vrijbuiters, die beschuldigd waren dat zij een inval in Ierland hebben willen beproeven, gevierd. Bij deze gelegenheid zijn vele redevoeringen uitgesproken, en aan de Vereenigde Staten is, in geval van oorlog met Engeland, 160,000 iersche bajonetten beloofd.

Onophoudelijk komen talrijke versterkingen van manschappen te Nikaragua aan, waar Walker als souverein gebiedt. Hij ligt echter overhoop met den heer Wheeler, amerikaansch gezant, die zijne pogingen zoozeer heeft ondersteund, en door wiens tusschenkomst Corral, de laatste verdediger van het land, dat door Walker in bezit genomen werd, de wapenen heeft nedergelegd. De oorzaak van het geschil tusschen Walker en den gezant, wordt niet opgegeven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 Februarij.

BEVALLEN (23 Febr.): M. S. Berkemeier, geb. Gempt, Z. - C. de Lang, geb. Engelman, Z. — (24 Febr.): F. T. H. Groen, geb. Murdfield, Z. - S. A. J. Tromp, geb. Prins, D. - A. Willers, geb. Pauw, D. - W. C. Duncker, geb. Gunst, Z. - E. H. J. Engelenburg, geb. Steinbuch, D. — (25 Febr.): C. H. Leers, geb. van Wotki, Z. - J. Froger, geb. Westenberg, Z.

OVERLEDEN (20 Febr.): M. G. Post, geb. Poelij, 61 j. — (21 Febr.): C. Bavelaar, wed. J. Blom, 81 j. - C. Stroethoff. — (22 Febr.): C. T. van Ouwerkerk de Vries, 61 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			25 FEBR. 4½ u. gebl.	26 FEBR. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	63$\frac{5}{16}$	63$\frac{5}{16}$	a	63$\frac{7}{16}$	63⅝
Dito Dito	3	"	75¼	75$\frac{5}{16}$	"	75¼	
Dito Dito	4	"	92⅞	92$\frac{13}{16}$	"	92$\frac{15}{16}$	92$\frac{15}{16}$
O. I. Leening 1844	4	"	92¼		"		
Amortis. Syndik.	3½	"	90½		"		
Handel-Maatschappij	4½	"			"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"			"		
" Holl. Spoorw.-M.		"			"		
Obligatiën	4½	"			"		
Maatschappij van Weld.	4	"			"		
Aand. Ned. Bank		"			"		
België	4½	"	89½		"		
Dito bij *Rothschild*	2½	"	51⅞	51¾	"	51$\frac{15}{16}$	
Frankrijk, Obligatiën	3	"			"		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	"	23⅞	23$\frac{13}{16}$	"	23⅞	
Dito	3	"	43	42$\frac{15}{16}$	"	43	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	"	38¼	38⅜	"	38$\frac{7}{16}$	38⅝
Coupon-Bewijzen				4¾	"		
Amortisable Schuld					"		
Portugal, te Londen	3	"	43½	43$\frac{9}{16}$	"	43⅝	43$\frac{9}{16}$
Dito Uitgestelde					"		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	"	101¾	101½	"	101¾	101⅝
Dito Dito 1828 en 1829	5	"	101⅝	101⅝	"		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	"	88		"		
Dito	4½	"	92⅛		"		
Dito bij *Hope*	4	"	80⅝	80¾	"		
Dito bij *Stieglitz en C^o^.*	4	"	80½	80⅝	"		
Dito bij id. 5de Serie	4	"			"		
Certifikaten te Hamburg	5	"			"		
Inschrijving in Assignat.	6	"			"		
Certifikaten van dito	6	"			"		
Polen, Certifikaten	4	"	75¾	75$\frac{15}{16}$	"	75⅞	
Dito Aand. met Lot. fl. 500			148	149	"	149½	
Oostenrijk, Metalliek	5	"	76$\frac{15}{16}$	76$\frac{13}{16}$	"	77$\frac{1}{16}$	76$\frac{15}{16}$
Dito Nationale	5	"	78$\frac{1}{16}$	78$\frac{5}{16}$	"	78⅝	78¼
Dito Nieuwe 1847	2½	"	39$\frac{9}{16}$	39½	"	39⅝	
Dito 1851 en 1852	2½	"	39$\frac{9}{16}$	39½	"	39⅝	
Dito Nieuwe	5	"	83	83$\frac{1}{16}$	"	83⅜	83$\frac{5}{16}$
Dito 1854	5	"	83	83$\frac{1}{16}$	"	83⅜	83$\frac{5}{16}$
Ween. Bank bij *Göll en C^o^.*	5	"		79½	"		
Dito	4	"		63	"		
Aand. met Loting fl. 250		"			"		
Nieuwe dito 1854		*f*		317	"		
Pruiss. Aand. 1854	3½	"			"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					"		
Dito Orig.					"		
Napels, Cert. *Lām. en Bouwer*	5	"	105½		"		
Sardinië	5	"			"		
Denemarken, Leen. te Lond.	3	"			"		
Louisiana bij *Hope*	5	"			"		
Braziliën	5	"	98½		"		
Dito 1843	4½	"			"		
Mexiko	3	"	20$\frac{5}{16}$	20$\frac{1}{16}$	"		
Dito Onbepaalde	3	"	20$\frac{1}{16}$	20	"		
Peru	4½	"	77°	77¼	"		
Grenada, à £ 100	2½	"	19$\frac{9}{16}$	19$\frac{9}{16}$	"		
Dito Uitgestelde			7⅛	7	"	7⅛	
Ecuador à £ 100			3⅞	3¾	"		
Venezuela, à £ 100	4½	"	27⅜	27⅝	"		
Dito Uitgestelde	1½	"			"		
Grieken, te Londen	5	"			"		

N. 5 pCt. Stiegl. 89⅝; O. 88½; Gren. onb. 19$\frac{7}{16}$, ½; Ecuad. onb. 3¾; N. 14, ½; Landw. 5¾; O. B. A. *f* 118¼; Credit A. *f* 198, 203; Fr. O. Sp. Hope *f* 140, 141; O. 140.

De markt verkeerde over het algemeen in eene willigere stemming, op het bekend worden der gesloten wapenstilstand. Voor binnenl. alsmede voor spaansche en oostenrijksche waren op nieuw betere prijzen te bedingen; sinds eenige dagen worden voor fransche rekening belangrijke partijen fransch-oostenr. sp. en oost. Cred. van de markt genomen tot veel verbeterde prijzen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55$\frac{9}{16}$	Livorno	2/m	*f* 39
"	zigt	" 56⅛	Napels	"	" 87
Bordeaux	2/m.	" 55⅜	Petersburg	"	" 1.78
"	zigt	" 55⅝	Weenen	6 w.	" 33½
Madrid	3/m.	" 243	Augsburg	"	" 35½
Cadix	"	" 243	Frankfort	"	" 98½
Seville	"	" 242	Hamburg	2/m.	" 34$\frac{15}{16}$
Bilbao	"	" 242	"	zigt	" 35¼
Lissabon	"	" 41½	Londen	2/m.	" 11,77½
Porto	"	" 41½	"	zigt	" 11,90
Genua	2/m.	" 45⅜	Rotterdam		" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Febr. Belg. leen. 2½ pc. —; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 95⅞; Spanje 1—3 pc. 23⅞; Binnenl. 3 pc. 38⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metall. 5 pc. 81; id. Nat. 5 pc. 82¼.

PARIJS, 26 Febr. Fransche 4½ pc. 96.—; 3 pc. 73.40; 3 pc. Spanje 38½; id. 4½ pc. —; 5 pc. Met. 89; Rom. Leen. 87.

MADRID, 25 Febr. 3 pc. Schuld 38.65; id. 1¼ pc. 24.25.

LONDEN, 26 Febr. Consols 92, 3 pc. Spanje buitenl. 43; 1¼ pc. dito 23⅝; Comité-Bewijzen 4⅝; Passive 6¼. 5 pc. Rusl. 104; 4½ pc. dito 92; 4 pc. Holl. 95; 2½ pc. id. 63¾; 5 pc. Sardinië 89; Brazilië 101½; 4½ pc. Peru 80½; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 20; 3 pc. Mexiko 20½; Turkije —; 4 pc. Portugal 43½; Ecuador (Nieuwe) 5⅛; Wissel op Amst. 12.01½.

WEENEN, 26 Febr. Met. 5 pc. 82⅞; id. 4½ pc. 72¾; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 10.14; Amst. —; Parijs 121¾; Goud —; Zilver 6; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 26 Febr. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 103; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22½; Parijs 80¼; Amst. 143¼; Weenen —; Petersburg 104.

HAMBURG, 26 Febr. Spanje 1¼ pc. 36¼; id. 3 pc. 22⅝; Rusl. 5 pc. 98¼; 3 pc. Mexikanen 11½; 5 pc. Sardinië 84½; Wissel op Amst. 35.90; Londen kort 13.3⅝; Weenen —.—.

FRANKFORT, 26 Febr. 5 pc. Met. 79⅝; 1 pc. Spanje binnenl. 24; id. 3 pc. 38¾; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 25 Febr. Aan de *Graanmarkt* van heden was witte Zeeuws. Tarwe voor uitvoer gevraagd; men heeft *f* 17¾ geboden, doch zonder verkoopers te vinden. Eene partij Egyptische Tarwe werd tot geheimen prijs verhandeld. Voor disponibele Amerik. Rogge werd vergeefs *f* 11¾ geboden en van Koningsb. Lijnzaad is een partijtje à *f* 13¼ verkocht.

HAVRE, 23 Febr. Tot vaste prijzen werden heden 1500 b. *Katoen* verkocht. — Van *Huiden* heeft men 500 st. versch gez. Rio Janeiro tot 56 fr. afgedaan. — Van *Indigo* zijn zoo in veiling als uit de hand verkocht 102 k. Java van 9,70 a 10.80; 9 cer- Caraques van 5,90 à 6,80 en 10 k. Beng. a 9,30.

BEZIERS, 22 Febr. Disponible Voorloop gold ter markt van heden 140 fr. voor 92 stukken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 26 Febr. Jeppesen, Alwine, Rio-Janeiro. - Lundberg, Gustav Melin, Fernambuck. - Harmsen qq., Louisa Christina, Suriname.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Februarij in lading naar:

Keulen	J. Kreitenberg, Colln N°. 15.
Weesel	A. Balk, Alma.
Ludwighaven & Manheim	H. Stempel, Mehemet Ali.
Mainz	G. Reigert, Mainz N°. 4.
Frankfort	A. Urmetser, Frankfort N°. 6.
Rijnhoogte	ARNHEM 26 Febr. 2 el 8 duim.
	KEULEN 26 " 8 vt. 8½ "

Advertentiën.

(1826) Tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en behuwdkinderen, overleed heden mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES HENDRICUS DEKKER, in den ouderdom van bijna 82 jaren, waarvan ik er ruim 45 met hem hoogst gelukkig mogt vereenigd zijn.

AMSTERDAM, 23 Februarij 1856.
M. M. H. DEKKER, geb. WOLFF.

De Affaire wordt op denzelfden voet voortgezet.

De Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken voor *scheurbuik.* G..... H.... te *Ilpendam*, was hevig lijdende aan scheurbuik, die op alle deelen van zijn ligchaam was uitgebroken. Hij gebruikte eene menigte der meest vermaarde middelen daartegen, doch zonder gevolg; de ziekte nam zelfs overhands toe, en zijne vrienden twijfelden zeer aan zijn herstel. Eindelijk beproefde hij de zalf en pillen van Holloway, deze bragten spoedig verbetering in zijnen toestand en na dezelven twee maanden lang gebruikt te hebben, was hij radikaal genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *holloway's Etablishment.* (1660)

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
Zierikzee en Rotterdam,
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**
Dagen en Uren van vertrek in de maand Maart 1856.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM.			u.	m.
Zondag	2,	's morg.	9	—	Zaturd.	1,	's morg.	10	—
Woensd.	5,	"	10	30	Dingsd.	4,	"	5	30
Vrijdag	7,	's midd.	12	—	Dond.	6,	"	5	30
Zondag	9,	's nam.	12	30	Zaturd.	8,	"	6	—
Woensd.	12,	's morg.	5	—	Dingsd.	11,	"	8	—
Vrijdag	14,	"	6	30	Dond.	13,	"	9	30
Zondag	16,	"	9	30	Zaturd.	15,	"	11	30
Woensd.	19,	"	11	—	Dingsd.	18,	"	5	—
Vrijdag	21,	"	11	30	Dond.	20,	"	5	—
Zondag	23.	's nam.	12	30	Zaturd.	22,	"	5	30
Woensd.	26,	's morg.	4	30	Dingsd.	25,	"	7	—
Vrijdag	28,	"	5	30	Dond.	27,	"	8	—
Zondag	30,	"	7	—	Zaturd.	29,	"	11	—

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.

Reizigers met den Rijnspoorweg aangekomen gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station tot het doen van sein, in welk geval de naar Zierikzee vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Voor het aanteekenen van pakjes, enz., betaalt men te Rotterdam thans 6 centen, voor ieder adres.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zahn, Markt, B. 217. Willemstad, bij den heer A. Schippers. Amsterdam, bij den heer G. L. Koopman, Jr., Egelantiersgracht, NN 62.

Bij vertrek des nachts kunnen de Passagiers, des verkiezende, des avonds te voren zich aan boord begeven. (1827)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en aan de Inteekenaren verzonden:

TIJDSCHRIFT
VOOR
KATHOLIEKE ONDERWIJZERS,
6e Jaargang.

Met genoegen kan de Uitgever melden, dat dit Tijdschrift steeds meer en meer bijval vindt, terwijl hij van vele zijden de verzekering ontvangt dat het aan het doel beantwoordt, hetgeen de Redaktie zich bij de onderneming er van heeft voorgesteld. De Redaktie, aangemoedigd door de medewerking die zij van verschillende zijden ondervindt, zal steeds voortgaan om zoo veel in haar vermogen is, het vertrouwen der inteekenaren, waarop zij veel prijs stelt, waardig te blijven.

De uitgave, die door de ziekte en het daarop overlijden van den vorigen Uitgever was ten achteren geraakt, zal nu geregeld om de drie maanden plaats hebben, N° 1 van den 6en jaargang verschijnt met 1° Februarij.

Tot narigt dient op de onderscheidene aanvragen daaromtrent, dat de vier eerste Jaargangen van dit Tijdschrift verkrijgbaar zijn tegen de helft van den gewonen prijs, dat is, tegen *f* 1.30 den Jaargang, mits al de Jaargangen nemende.

Men kan inteekenen bij alle Boekhandelaren en bij den Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Bij denzelven wordt met succes gedebiteerd:

LEVENSGESCHIEDENIS
VAN DEN
HEILIGEN THOMAS VAN VILLANOVA,
BIJGENAAMD
DE ALMOEZENIER,
Aartsbisschop van Valencia in Spanje, van de orde der Eremieten van den H. Augustinus.

Door den Zeer Eerw. Heer J. DABERT, Vicaris-Generaal van Vivier.
Uit het Fransch door een R. C. Priester.
Prijs *f* 1.25.
Met een welgelijkend portret.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.